

Görel Hydén • Magdalena Schubert

Språklära 2

Facit

1. Alfabetet (s 4–5)

A. C E I L O S Y Ä

b d f h k n p r u y å

B. ben kor
nos klor

C. hönan är min fru

D. föl galt
sto kulting
hingst sugga
kviga lamm
tjur tacka
kalv bagge

Kom ihåg!

Varje bokstav har sin bestämda plats i *alfabetet*.

2. Ordkunskap 1 (s 6–7)

A. svamp och skog blir svampskog
citron och fjäril blir citronfjäril
fisk och mås blir fiskmås
blå och sippa blir blåsippa
bur och fågel blir burfågel

B. fågelbo, skogsduva, fågelholk, rovfågel,
flyttfåglar, gräsand, fågelungar

C. nyckelpiga spindelnät
daggmask gråsugga

D. barkbåt, grässtrå, trädstam, tallkotte, granrot,
lövträd

Kom ihåg!

Sammansatta ord skriver man *ihop* som ett enda ord.

3. Stor bokstav 1 (s 8–9)

A. Snövit Rödluvan
Törnrosa Tummeliten
Hans Askungen

B. (Eget)

C. Ylva Klas
Eva David

D. (Eget) Förslag: Långnäsa
Snubbelfot
Tofsan

Kom ihåg!

Förnamn börjar alltid med *stor* bokstav.

4. Meningar 1 (s 10–11)

A. Några troll höll till inne i skogen.
Där brukade de bo i ett berg.
Några av trollen var stora som jättar.
En del troll var små som dvärgar.
Det finaste på ett troll var svansen.

B. Förslag:
Jättar brukar skryta.
Häxor vill trolla.
Älvor kan dansa.
Jag får skriva.

C. Jättar är klumpiga.
Näcken spelar fiol.
Tomten vaktar huset.
Vättarna skötte djuren.

D. Stor bokstav först i varje mening:
Det, Hon, Ibland, En, När, Han, När, Den

Kom ihåg!

En mening börjar alltid med *stor* bokstav och slutar oftast med punkt.

5. Alfabetisk ordning 1 (s 12–13)

A. armband klossar cyklopöga
boll lasso drake
cykel nallebjörn ekollon
ballong puck kulor
docka rep munspel
frimärke stylta pussel

B. armband cyklopöga ekollon
frimärke munspel nallebjörn

C. (Egna förslag)

D. Alex, Bella, Cissi, Dan, Erik, Fia

Kom ihåg!

I listor brukar orden stå i *alfabetisk* ordning.

6. Ordkunskap 2 (s 14–15)

A. Här är två troll. — De är söta.
Här är ett slott. — Det är vackert.
Här är en skog. — Den är stor.

B. Här är *det* lilla trollet.
Här är *det* stora trollet.
De bor i samma koja.

När *det* blir kväll
kryper *de* in i *den*.
Vad drömmer *de* om? Vet du *det*?

C. Den, De, de, det, det, det

D. Det, Det, De, de, Det, den, Det var en gång

Kom ihåg!

Skriv ordet *de* bara när du menar flera av något.
Annars ska du skriva *det* eller *den*.

7. Stor bokstav 2 (s 16–17)

A. Per Svensson
(Förnamn) Persson
(Förnamn) Larsson

B. 1. lindblad, ekstam, almkvist, björkgren,
rönblom, hägglov

2. Almkvist	Björkgren	Ekstam
Hägglov	Lindblad	Rönblom

C. g l a d m o d i g
m ö r k s t a r k
l å n g s n a b b

Förslag:
Greta Glad, Lasse Lång, Sara Stark

D. 1. Långstrump, Lejonhjärta, Rövardotter, Kavat,
Vrångleback

2. Rövardotter	Kavat
Långstrump	Lejonhjärta

Kom ihåg!

Efternamn börjar alltid med *stor* bokstav.

8. Meningar 2 (s 18–19)

A. Sätt kryss i JA-rutan för:

1. Dinosaurier levde för länge sedan.

3. Dinosaurierna var kräldjur.

6. En del dinosaurier var små.

B. skräcködla
flyga
rovdjur
dinosaurier
kräldjur

C. Kräldjur har lungor.
Ormar blinkar aldrig.
Ödlor kan blunda.
Krokodiler kan gapa stort.

D. (Eget)

Kom ihåg!

En mening måste *betyda* något.
En mening börjar alltid med *stor* bokstav.

9. Alfabetisk ordning 2 (s 20–21)

A. pilot	baksäte
plan	bilbälte
propeller	bromsar
flagga	snabbtåg
fyr torn	spår
färja	stins

B. baksäte, bilbälte, fyr torn, snabbtåg

C. 6 1 3 5 2 4
3 6 5 4 1 2

D. Sahlin, Seger, Silver, Sjöberg, Skog

Kom ihåg!

Om två eller flera ord börjar med samma bokstav
ordnar du dem efter den *andra* bokstaven.

10. Ordkunskap 3 (s 22–23)

A. snabb	stark	flitig
långsam	svag	lat
pigg	vild	arg
trött	tam	glad

B. (Eget)

C. dålig, breda, stora, största, lång, farliga

D. Ringa in: före, ut, ner, under, framför

Kom ihåg!

Ett ord kan ha ett annat ord som betyder *tvärtom*.
Då är de orden *motsatsord*.

11. Stor bokstav 3 (s 24–25)

A. Griseknoen, Nilsson, Båtsman, Findus, Bamsen, Urax

B. (Eget)

C. (Eget)

D. Bamse Ella Nasse
Pricken Randan Sotis

Kom ihåg!

Ibland får djur ett *eget* namn.
Det namnet börjar alltid med *stor* bokstav.

12. Meningar 3 (s 26–27)

A. Jag ska ha kalas på lördag.
Alla mina kamrater är bjudna.
Tror du att alla kan komma?
Det hoppas jag.
Ska vi bjuda på gräddtårta?
Vill du ha fiskdamm?

B. I dag ska vi
Det var så
Har du ... ?
Kan ... ?
Mina kamrater
Tycker du ... ?

C. Önskar du dig en ny cykel?
Får alla kamrater provåka?
Blir det mest rättvist?
Ska den vara röd?
Har du önskat det?

D. (Eget)

Kom ihåg!

En mening som berättar något slutar med *punkt* .
En mening som frågar något slutar med *frågetecken* .
Alla meningar börjar med *stor* bokstav.

13. Alfabetisk ordning 3 (s 28–29)

A. kaffe paj
kakao paprika
kanel pasta
kokos peppar

kola persilja humla sopbil
hummer sophög
hund sopkvast

husfluga sopsäck
husmus soptipp

B. bokhandel, bokhylla, bokmärke, bokstöd

C. Ficktjuven
Fifflarna
Filar
Fiskelycka
Fixarna

D. Bergström, Beskow, Bexell, Borg

Kom ihåg!

Om både första och andra bokstaven är lika i två eller flera ord så är det *tredje* bokstaven som bestämmer i vilken ordning orden ska stå.

14. Ordkunskap 4 (s 30–31)

- A. Målvakten är bäst.
Jag är trött.
Hur lång är en period?
Snart är det paus.

Varför blev han utvisad?
När slutar matchen?
Var är bollen?
Vem gjorde målet?
Vilket lag tror du vinner?
Vart flög bollen?
Det här ska bli kul.

B. (Eget)

C. Var	Vart	Var
Vart	Var	Vart

- D. *Var (Hur)* bor du?
Hur mår du?
Vad heter du?
Vilken mat gillar du bäst?
Vart (När, Hur, Varför, Var) ska du gå?
Vem (Vad) sitter du vid?

Kom ihåg!

En fråga börjar med *stor* bokstav och slutar med *frågetecken*.

15. Stor bokstav 4 (s 32–33)

- A. Ronja — Mattisberget — berg
Emil — Lönneberga — by
Lotta — Bråkmakargatan — gata
Jonatan — Karmafallet — vattenfall
Tjorven — Saltkråkan — ö
- B. en gata Bråkmakargatan
en ö Saltkråkan
ett vattenfall Karmafallet
ett berg Mattisberget
en by Lönneberga
- C. Bäckstigen
Kyrkogatan
Björkvägen
Slottsgatan
Skolgatan
Strandvägen
- D. Förslag:
Strandpromenaden
Alléstigen
Landsvägen

Kom ihåg!

Platser har också ett eget *namn*.
Det namnet börjar alltid med *stor* bokstav.

16. Meningar 4 (s 34–35)

- A. Hurra! Pang! Hjälp! Hu! Oj! Aj! Åh! Usch! Hallå!
Fy!
- B. Karo, kom hit!
Ta pinnen!
Pluto, sitt fint!
Vakta huset noga!
Skäll inte!
- C. (Eget)
(Utropstecken sist i varje mening.)
- D. Hej!
Jag heter Ludde.
Känner du min matte?
Hon kommer strax hem.
Hurra, där kommer hon!
Hej då!

Hej, Ludde!
Åh, vad jag har saknat dig!
Ska vi leka en stund?
Hämta bollen!
Duktig vovve!

Kom ihåg!

Efter utrop skriver du *utropstecken*.